

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

Кафедра підприємництва і права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Судові та правоохоронні органи

(обов'язкова фахова навчальна дисципліна)

Освітньо-професійна програма Правознавство

спеціальність 081 Право

галузь знань 08 Право

освітній ступінь Бакалавр

Розробник: Кальян Олександр, професор кафедри підприємництва і права,
кандидат юридичних наук, доцент

Гарант: Осташова Валерія, доцент кафедри підприємництва і права, кандидат
юридичних наук, доцент

Полтава
2021 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Судові та правоохоронні органи
Назва структурного підрозділу	Кафедра підприємництва і права Навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	 <p><i>Викладач: Кальян Олександр</i>, кандидат юридичних наук, доцент <i>Контакти:</i> ауд. 482-а (навчальний корпус №4) <i>e-mail:</i> oleksandr.kalian@pdaa.edu.ua</p> <p>сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/kalyan-oleksandr-sergiyovich</p>
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	081 Право
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Навчальні дисципліни: «Конституційне право України», «Юридична деонтологія».

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти правового світогляду, впорядкованих уявлень про роль, місце, функції судових, правоохоронних та правозахисних органів у правовій державі, а також щодо значення діяльності цих інституцій в процедурах охорони та захисту прав та законних інтересів громадян, суспільства і держави.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є: надання здобувачам необхідних знань щодо системи, структури, завдань та компетенції органів судової влади, прокуратури, Національної поліції та інших органів МВС України, інших правоохоронних органів, адвокатури взаємодії цих органів та інституцій між собою та з іншими державними установами й громадськими організаціями, формування навичок самостійної роботи з нормативними актами, основною та допоміжною літературою. Запропонована навчальна дисципліна покликана сприяти правовому вихованню здобувачів, зокрема, формуванню у них особистої поваги до загально визнаних принципів діяльності судових та правоохоронних органів і правових норм, що регулюють їх діяльність.

Компетентності:

Загальні:

- ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 6 Навички використання інформаційних комунікаційних технологій.
- ЗК 8 Здатність бути критичним і самокритичним.

Фахові (спеціальні):

- ФК 1 Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.
- ФК 3 Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.
- ФК 11 Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
- ФК 12 Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.
- ФК 13 Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.
- ФК 14 Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.
- ФК 16 Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання:

- ПРН 2 Здійснювати синтез відповідних концепцій і доктринальних положень публічної політики у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.
- ПРН 4 Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.
- ПРН 18 Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.
- ПРН 20 Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет, система та основні поняття навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи України»

Тема 2. Судова влада: функції та система принципів

Тема 3. Судова система України

Тема 4. Конституційний Суд України

Тема 5. Правовий статус професійних суддів та присяжних

Право на заняття посади судді, вимоги до кандидатів. Порядок призначення на посаду

Тема 6. Система і структура органів прокуратури.

Тема 7. МВС України і Національна поліція України Структура апарату МВС.

Тема 8. Органи досудового розслідування в Україні

Тема 9. Адвокатура України

Тема 10. Органи та установи юстиції України

Тема 11. Нотаріат в Україні

Тема 12. Органи Служби безпеки України

Тема 13. Національне антикорупційне бюро України Завдання та правові основи діяльності.

Тема 14. Міжнародна організація кримінальної поліції – Інтерпол

Трудомісткість:

Загальна кількість годин 90 год.

Кількість кредитів 3

Форма семестрового контролю – екзамен.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назва теми	Види навчальної роботи студентів				Разом по темі
	Ведення конспекту лекцій	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Розв'язання тестів	
Тема 1. Предмет, система та основні поняття навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи».	1	5	2	4,5	8
Тема 2. Судова влада: функції та система принципів.	1	5	2		8
Тема 3. Судова система України.	1	5	2		8
Тема 4. Конституційний Суд України.	1	5	2		8
Тема 5. Правовий статус професійних суддів та присяжних.	1	5	2		12,5
Тема 6. Система і структура органів прокуратури. Основні напрямки діяльності прокуратури.	1	5	2		8
Тема 7. МВС України і Національна поліція України.	1	5	2		8
Тема 8. Органи досудового розслідування в Україні.	-	-	2		2
Тема 9. Адвокатура України.	1	-	2		3
Тема 10. Органи та установи юстиції України.	-	-	2		2
Тема 11. Нотаріат в Україні.	-	-	2		2
Тема 12. Органи Служби безпеки України.	-	-	2		2
Тема 13. Національне антикорупційне бюро України.	-	-	2		2
Тема 14. Міжнародна організація кримінальної поліції – Інтерпол.	-	-	2		4,5
Всього	8	35	28	9	80
ЕКЗАМЕН					20
Разом					100

* Перевірка засвоєння теоретичних питань та завдань, що виносилися на самостійну роботу, здійснюється шляхом перевірки виконаних письмово робіт.

Форми оцінювання результатів навчання

Денна форма навчання

Програмні результати навчання	Форма оцінювання									
	Ведення конспекту лекцій		Виконання завдань на практичних заняттях		Виконання завдань самостійної роботи		Розв'язання тестів		Екзамен	
	Мінімальна кількість балів	Максимальна на кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна на кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна на кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна на кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна на кількість балів
ПРН 2.	1,2	2	5,25	8,75	4,2	7	1,35	2,25	3	5
ПРН 4.	1,2	2	5,25	8,75	4,2	7	1,35	2,25	3	5
ПРН 18	1,2	2	5,25	8,75	4,2	7	1,35	2,25	3	5
ПРН 20	1,2	2	5,25	8,75	4,2	7	1,35	2,25	3	5

Рекомендовані джерела інформації

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 23 липня 1996 року, № 30. Ст.141.
2. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права людин: прийнятий Генеральною Асамблеєю ООН 16.12.1966. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_043
3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод: від 4 листопада 1950 року. *Офіційний вісник України*. 1998. № 13. Ст. 270.
4. Збірник міжнародних договорів України про правову допомогу у кримінальних справах. Багатосторонні договори. К. : Фенікс, 2012. 800 с.
5. Концепція реформування кримінальної юстиції України: Затв. Указом Президента України від 8 квітня 2008 р. № 311/2008. *Офіційний вісник України*. 2008. № 27. Ст. 838.
6. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05 липня 2012 року. *Урядовий кур'єр*. 05.09.2012. № 159.
7. Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів: Закон України від 03 жовтня 2017 року. *Голос України*. 28.10.2017. № 221-222.
8. Про затвердження стандартів якості надання безоплатної вторинної правової допомоги у кримінальному процесі: Наказ Міністерства юстиції України № 337/25114 від 26 лютого 2014 р. *Офіційний вісник України*. 26.12.2017 № 101.
9. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02 червня 2011 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 51. Ст. 577.
10. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21 грудня 2016 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 1. Ст.1.
11. Про військову службу правопорядку у Збройних Силах України: Закон України від 7 березня 2002 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. №32. Ст. 225.
12. Про міжнародні договори України : Закон України від 29 червня 2004 р. № 1906-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 50. Ст. 540.
13. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23 грудня 1993 року. *Голос України*. 1994. 2 березня.
14. Про державну таємницю: Закон України від 21 січня 1994 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 16. Ст. 93.
15. Про Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України: Закон України від 22 лютого 2006 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 29. Ст. 245.
16. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві: Закон України від 23 грудня 1993 р. *Голос України*. 1994. 2 березня.
17. Про звернення громадян: Закон України від 02 жовтня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 47. Ст. 256.
18. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13 липня 2017 р. Закон № 2136-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 35. Ст. 376.
19. Про Національну поліцію: Закон України від 15 липня 2015 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40-41. Ст. 379.
20. Про Державну прикордонну службу України: Закон України від 3 квітня 2013 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 27. Ст. 208.
21. Про Національну гвардію України: Закон України від 13 березня 2014 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 17. Ст. 594.

22. Положення про Державну міграційну службу України: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 360. *Офіційний вісник України*. 05.09.2014 № 69.
23. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14 жовтня 2014 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 47. Ст. 2051.
24. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого 1992 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 22. Ст. 303.
25. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей: Закон України від 24 січня 1995 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 6. Ст. 35.
26. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30 червня 1993 року. *Голос України*. 1993. 6 серпня.
27. Про попереднє ув'язнення: Закон України від 30 червня 1993 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 35. Ст. 360.
28. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 2-3. Ст. 12.
29. Про Раду національної безпеки: Закон України від 5 березня 1998 р. *Офіційний вісник України*. 1998. № 13. Ст. 18.
30. Про Службу безпеки України: Закон України від 25 березня 1992 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 27. Ст. 382.
31. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 28. Ст. 232.
32. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 07 липня 2010 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 41-45. Ст. 529.
33. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02 червня 2016 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 31. Ст. 545.
34. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012. *Голос України*. 2012. 19 травня (№№ 90–91).
35. Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12 листопада 2015 р. *Голос України*. 2016. № 7. 16 січня.
36. Про ліквідацію та утворення місцевих загальних судів Указ Президента України № 449/2017 від 29 грудня 2017 р. *Офіційний вісник України*. 16.01.2018 № 005.
37. Про ліквідацію та утворення місцевих загальних судів Указ Президента України № 450/2017 від 29 грудня 2017 р. *Офіційний вісник України*. 16.01.2018 № 005.
38. Про реорганізацію місцевих загальних судів/ Указ Президента України № 451/2017 від 29 грудня 2017 р. *Офіційний вісник України*. 16.01.2018 № 005.
39. Про ліквідацію апеляційних судів та утворення апеляційних судів в апеляційних округах. Указ Президента України № 452/2017 від 29 грудня 2017 р. *Офіційний вісник України*. 16.01.2018 № 005.
40. Про ліквідацію місцевих господарських судів та утворення окружних господарських судів/ Указ Президента України № 453/2017 від 29 грудня 2017 р. *Офіційний вісник України*. 16.01.2018 № 005.
41. Про ліквідацію апеляційних господарських судів та утворення окружних апеляційних господарських судів в апеляційних округах/ Указ Президента України № 454/2017 від 29 грудня 2017 р. *Офіційний вісник України*. 16.01.2018 № 005.
42. Про ліквідацію апеляційних адміністративних судів та утворення апеляційних адміністративних судів в апеляційних округах Указ Президента України № 455/2017 від 29 грудня 2017 р. *Офіційний вісник України*. 16.01.2018 № 005.
43. Положення про дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав в Україні. Затв. Указом Президента України від 10 червня 1993 р. *Голос України*.

1993. 26 червня

44. Про затвердження Порядку інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги про випадки затримання, адміністративного арешту або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2011 р. № 1363. *Офіційний вісник України*. 06.01.2012. № 101.

45. Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 878 «Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України». *Офіційний вісник України*. 17.11.2015 № 89.

46. Положення про Національне центральне бюро Інтерполу: Затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 25.03.1993 № 220. *Зібрання Постанов уряду України*. 1994. № 2. Ст. 25.

47. Наказ МВС України від 02.07.2015 № 794 «Про затвердження Інструкції про порядок приймання-передавання осіб, які перебувають під вартою, на кордоні України та поза її межами». *Офіційний вісник України*. 11.08.2015 № 61.

48. Постанова Кабінету міністрів України № 465 від 17.09.2014 «Питання оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу». *Офіційний вісник України*. 03.10.2014 № 77.

49. Постанови Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах упоряд. В.В. Рожнова, А.С. Сизоненко, Л.Д. Удалова. К.: ПАЛИВОДА А.В., 2011. 456 с.

50. Правила адвокатської етики, затверджені Звітно-виборним адвокатів України 09.06.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001891-17/card6#Public>

51. Про затвердження Інструкції з організації обліку та руху кримінальних проваджень: Наказ МВС України від 06 серпня 2012 року № 681. *Офіційний вісник України*. 03.11.2017 № 86.

52. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: Наказ МВС України від 07 липня 2017 року № 575. *Офіційний вісник України*. 29.08.2017 № 67.

53. Про організацію діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України: Наказ МВС України від 06 липня 2017р. № 570. *Офіційний вісник України*. 15.09.2017 № 67.

54. Про затвердження Порядку застосування електронних засобів контролю: Наказ МВС України від 08 червня 2017 р. № 480. *Офіційний вісник України*. 15.08.2017 № 64.

55. Про затвердження Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань: Наказ Генеральної прокуратури України від 06 квітня 2016 року № 139.

56. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: Наказ ГПУ, МВС, СБУ, Мін'юсту, Державної прикордонної служби, Міністерства фінансів України від 16 листопада 2012 р. № 114/1042/516/1199/936/1687/5. *Офіційний вісник України*. 21.06.2016 № 46.

57. Про затвердження Порядку ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події: Наказ МВС України від 08 лютого 2019 р. № 100. *Офіційний вісник України*. 05.04.2019 № 26.

58. Про затвердження Інструкції про порядок залучення працівників органів досудового розслідування поліції та Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України як спеціалістів для участі в проведенні огляду місця події: Наказ МВС України від 03.11.2015 № 1339. *Офіційний вісник України*. 27.11.2015 № 92.

Основні:

59. Сафулько С.Ф, Захарченко Т.Г. Адвокатура України: правове регулювання і судова практика: Практ. посіб. для адвоката. Вища кваліфікаційна комісія адвокатури при Кабінеті Міністрів України К. : Видавничий Дім "Ін Юре", 2012. 768 с.
60. Бандурка О.М. Інтерпол: Міжнародна організація кримінальної поліції: Наук.-практ. Посібник. Національний ун-т внутрішніх справ Х.: Основа, 2003. 323 с.
61. Бринцев В.Д. Стандарти правової держави: втілення у національну модель організаційного забезпечення судової влади: монографія. Х.: Право, 2010. 464 с.
62. Будаков М.О. Організаційно-правові засади діяльності спеціальних служб держав НАТО/СБУ. Науковий координаційний центр Національна академія. Видавництво АН СБ України, 2004. 188 с.
63. Головань І. Деякі проблеми виконання рішень Конституційного Суду України. *Вісник Конституційного суду України*. 2010. № 6. С. 132-137.
64. Городовенко В.В. Принципи судової влади: монографія. Х.,: Право, 2012. 448 с.
65. Кампо В., Савчин М. Легітимність рішень конституційних судів у контексті доктрини верховенства права: компаративний та праксеологічний аспекти. *Вісник Конституційного суду України*. 2010. № 5. С. 99-110.
66. Л.Д. Удалова, В.В. Рожнова. Кримінальний процес в питаннях і відповідях: Загальна і Особлива частини: навч. посіб 4-те вид., доповн. і переробл. Київ: КНТ, 2016. 269 с.
67. Курочка Н.И., Каркач П.М. Прокурорський нагляд в Україні. Луганськ, 2009. 236 с.
68. Лапкін А.В. Правові основи прокурорської діяльності: наук.-практ. посіб за ред. П.М. Каркача. 2-ге вид., змінене і допов. Х.: Право, 2013. 320 с.
69. Лапкін А.В. Організація судових та правоохоронних органів України: навч. посіб. у схемах, змін і допов. Х.: Право, 2013. 144 с.
70. Малюга В., Михайленко О.Р. Принципи організації та діяльності прокуратури України: Монографія. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2005. 130 с.
71. Марочкін І.Є., Москвич Л.М., Каркач П.М. та ін. Організація судових та правоохоронних органів. Підручник. Харків, 2014. 448 с.
72. Михайленко О.Р. Прокуратура України: Підручник. К.: Юрінком Інтер, 2005. 287 с.
73. Москвич Л.М. Ефективність судової системи: концептуальний аналіз: Монографія Харків: Видавництво «ФІНН», 2011. 384 с.
74. Москвич Л.М., Іваницький С.О., Русанова І.О. Правовий статус носіїв судової влади в Україні (професійні судді, народні засідателі, суд присяжних) За заг.ред. І.Є. Марочкіна: Монографія. Харків: «ФІНН», 2009. 488 с.
75. Назаров І.В. Судові системи країн Європейського Союзу та України: генезис та порівняння: Монографія Харків: Видавництво «ФІНН», 2011. 432 с.
76. Нор В. Т. Судові та правоохоронні органи України : підручник Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. К.: Ін Юре, 2012. 240 с.
77. Погорецький М.А., Яновська О.Г. Адвокатура України: підручник К.: Юрінком Інтер, 2014. 368 с.
78. Організація судових та правоохоронних органів. Частина 1. Основи судоустрою України. Навчальний посібник. У двох частинах. 2-ге видання, перероблене і доповнене. За редакцією Л.М. Москвич. Харків: Право, 2018. 244 с.
79. Організація судових та правоохоронних органів. Частина 2. Основи правоохоронної та правозахисної діяльності. Навчальний посібник. У двох частинах. 2-ге видання, перероблене і доповнене. За редакцією Л.М. Москвич. Харків: Право, 2018.

370 с.

80. Організація адвокатури та адвокатська діяльність. Навчальний посібник для підготовки до комплексного іспиту. І.В. Назаров, Т.Б. Вільчик, О.М. Овчаренко та ін. Харків: Право, 2019. 352 с.

81. Нотаріат. Підручник (Ювілейна серія «НЮУ 215 років»). В.В. Комаров, В.В. Баранкова. Харків: Право, 2019. 416 с.

82. Організація адвокатури та адвокатська діяльність. Навчальний посібник для підготовки до комплексного іспиту. І.В. Назаров, Т.Б. Вільчик, О.М. Овчаренко та ін. Харків: Право, 2019. 352 с.

Допоміжні:

83. Савчин М. Конституційні цінності та конституційна юриспруденція в Україні. Вісник Конституційного суду України. 2010. № 1. С.112-122.

84. Скомороха В. Деякі питання вдосконалення організації та діяльності Конституційного Суду України. Вісник Конституційного суду України. 2010. № 5. С. 111-116.

85. Смоков С.М., Горелкіна К.Г. Гарантії застосування заходів процесуального примусу у кримінальному судочинстві України: монографія. Одеса, Астропринт, 2012. 152 с.

86. Стрижак А. Конституційний Суд України як інститут забезпечення та захисту конституційної законності. Вісник Конституційного суду України. 2010. № 1. С.101-111.

87. Захаров О.С., Ковальський В.С. Суд, правоохоронні та правозахисні органи України: Підручник.; Відп. ред. В. Маляренко. 3-е вид., перероб. і доп. К.: Юрінком Інтер, 2012. 352 с.

88. Шаптала Н. Особливості національного конституціоналізму в питаннях захисту Конституційним Судом України прав і свобод громадян. Вісник Конституційного суду України. 2010. № 6. С. 125-132.

89. Юревич І.В. Єдність судової вади: монографія. Х.: Право, 2014. 264 с.

90. Юрчишин В.М. Процесуальні функції прокурора у досудовій стадії кримінального провадження: поняття, призначення, система: навч. посіб. Чернівці: Технодрук, 2014. 276 с.

91. Юрчишин В.М. Місце і роль прокурора у досудовому розслідуванні та їх відображення в теорії, законодавстві і практиці: Монографія. Чернівці, «Видавничій Дім «РОДОВІД», 2013. 308 с.

92. Кальян О., Мисак О. Генеза-міжнародно правової відповідальності як виду юридичної відповідальності, *Держава і право*: Збірник наукових праць. Серія Юридичні науки. Випуск 84. Ін-т держави і права імені В. М. Корецького НАН України. Київ: Вид-во «Юридична думка», 2019. С.3-14.

93. Осташова В. О., Кальян О.С., Нікітенко А. В. Деонтологічні аспекти поведінки адвоката у соціальних мережах. *Порівняльно-аналітичне право*. 2019. № 5. С. 424-427.

94. Кальян О., Мисак О. Юридична відповідальність: проблеми системного розуміння. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія «Право», 2019. №59. С.51-54.

95. Кальян О., Мисак О. Дискусійні питання юридичної відповідальності. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2018. №5, (volume2). С.27-31.

96. Кальян О.С., Судова система єврейських громад та України та нормативні засади їх діяльності в ХІХ столітті. *Часопис академії адвокатури*. 2011. № 4. С. 1–4. URL: <http://www.aau.edu.ua/e-journal/2011-4/11kosvxs.pdf>.

97. Козаченко Ю.А., Кальян О.С. Адміністративно-правові аспекти здійснення державного контролю (нагляду) у сфері господарської діяльності. *Економічний, організаційний та правовий механізм підтримки і розвитку підприємництва* : колективна монографія ; за ред. О. В. Калашник, Х. З. Махмудова, І. О. Яснолоб. Полтава : Видавництво ПП «Астрая», 2019. С. 94-101.

98. Кальян О.С. Деякі питання представництва в цивільному процесі. *Актуальні проблеми правового регулювання: сучасний стан, досвід і завдання по удосконаленню*: збірник матеріалів регіональної науково – практичної конференції (м. Полтава, 14 листопада 2007 року). Полтава: ПШП, 2007. С. 211-216.

99. Кальян О.С. Захист прав та інтересів учасників цивільного процесу прокурором. *Проблеми гармонізації суспільних відносин: правові, економічні і гуманітарні аспекти*: збірник матеріалів регіональної науково – практичної конференції (м. Полтава, 16 квітня 2008 року). Полтава: ПШП, 2008. С. 196-202.

100. Кальян О.С. Новели цивільно – процесуального законодавства України. *Інноваційний розвиток середовища життєдіяльності людини*: матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Полтава, 24 – 25 квітня 2008 року). Полтава, 2008. С. 83-87.

101. Кальян О.С. Проблеми правової теорії та практики застосування інституту представництва. *Права і свободи людини і громадянина: проблеми гармонізації законодавства з міжнародним правом (присвячена 60-ї річниці Загальної Декларації прав людини* (12 листопада 2008 року). Полтава, 2008. С. 260-265

102. Кальян О.С. Спеціалізація діяльності ланок судової системи в Україні: проблеми і перспективи. *Людина, суспільство, економіка: актуальні проблеми та перспективи взаємодії*: Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Полтава, 27 квітня 2010 року) Полтава, 2010. С. 42-44.

103. Кальян О.С. Правова регламентація охорони прав і законних інтересів фізичної особи. *Наука-2010: Проблеми та перспективи розвитку*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Черкаси, 22-23 квітня 2010 року). Черкаси, 2010. С. 61-65.

104. Кальян О.С. Об'єктивні чинники необхідності реформування судової влади в Україні. *Актуальні проблеми правового регулювання суспільних відносин*: збірник матеріалів регіональної науково-практичної конференції (16 лютого 2011 року). Полтава: ПШП, 2011. С. 136-140.

105. Кальян О.С. Теоретико-правові аспекти захисту прав законних інтересів національних меншин. *Актуальні проблеми правового регулювання суспільних відносин*: Збірник матеріалів регіональної науково – практичної конференції (03 квітня 2014 року). Полтава: ПШП, 2014. С. 74-77.

106. Кальян О.С. Особливості правового регулювання діяльності судової системи єврейських громад у ХІХ столітті. Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «*Соціально-гуманітарні науки, економіка, право: нові виклики, практика інновацій*», м. Полтава, 21-22 квітня 2016 року. К.: Університет «Україна». С. 428-433.

107. Кальян О.С. Деякі аспекти нормативної регламентації принципу верховенства права в Україні: збірник матеріалів 13 Всеукраїнської наукової конференції студентів і молодих вчених «Молодь, освіта, наука духовність», м. Київ, 12-14 квітня 2016 року. К.: Університет «Україна». С. 65-71

108. Кальян О.С. Проблеми гармонізації законодавства України та законодавства європейських країн. Матеріали Регіональної науково-практичної конференції «Права людини в Україні: сучасний стан та механізм реалізації». Полтава: ПШП, 07.12.2016. С.806-812

109. Кальян О.С. Особливості право застосування та судової практики єврейських громад у ХІХ столітті. *Молодь: освіта, наука, духовність*: тези доповідей ХІV Всеукраїнської наукової конференції, м. Київ, 04–06 квітня 2017 р. у ІІ частинах. Ч. ІІ. К. : Університет «Україна», 2017. С.247-249

110. Кальян О.С. Окремі теоретичні питання правової інтеграції., 2017. *Адаптація правової системи України до права Європейського Союзу: теоретичні та практичні аспекти*: матеріали ІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції. (м.Полтава, 23 листопада 2017 р.). Полтава: Россава, 2017. Ч. 1. С. 32-35

111. Yu. Kozachenko, O.Kalian. Judicial examination in Ukraine theoretical and methodological aspects. *Актуальні проблеми теорії і практики експертизи товарів*: мат-ли VI міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції (м. Полтава 04-05 квітня 2019 р.). Полтава : ПУЕТ, 2019. С.392-394

112. Кальян О.С. Теоретичні питання застосування принципу верховенства права у цивільному процесі. збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2019 році (м. Полтава, 22-23 квітня 2020 року). Полтава: РВВ ПДАА, 2020. С. 47-49. URL: http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/7913/%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D1%82_%D0%92%D0%B8%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84_2020_%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%B9.pdf?sequence=1&isAllowed=y

113. Кальян О.С., Осташова В.О. Окремі теоретичні та історичні аспекти здійснення цивільного та господарського судочинства рабинами : зб. матеріалів ІІ Всеукр. наук.-практ. конф. Правові, економічні та соціокультурні засади регулювання суспільних відносин: сучасні реалії та виклики часу. 9 грудня 2020 року, м. Полтава / Полт. ін-т економіки і права ВМУРОЛ «Україна» ; наук. ред. Р. Басенко та ін. Полтава : ПШП, С.65-68

Інформаційні ресурси

114. Верховна Рада України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <http://www.rada.gov.ua>

115. Міністерство юстиції України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <http://www.minjust.gov.ua>

116. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

117. Верховний Суд: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/>

118. Національна поліція України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <https://www.npu.gov.ua/>

119. Національна асоціація адвокатів України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <https://unba.org.ua/>

120. Конституційний Суд України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <https://www.ccu.gov.ua/>

121. Офіс Генерального прокурора: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <https://www.gp.gov.ua/ua/index.html>

122. Служба безпеки України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <https://ssu.gov.ua/>

123. Національне антикорупційне бюро України: Офіційний веб-сайт [Електронний

ресурс]. URL: <https://nabu.gov.ua/>

124. Інтерпол: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс

Політика дисципліни

Академічна доброчесність. Підтримується політика нульової толерантності до проявів порушень академічної доброчесності – списування, обману, академічного плагіату, хабарництва тощо.

Відвідування занять і дедлайни. Пропуски занять без поважних причин та порушення дедлайнів мають наслідком зниження балів за відповідні види робіт.